

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 184 (XXVIII) — Nr. 922

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 16 noiembrie 2016

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
LEGI ȘI DECRETE	
204. — Lege privind ratificarea Acordului dintre România și Regiunea Administrativă Specială Hong Kong a Republicii Populare Chineze pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit, semnat la București la 18 noiembrie 2015	2
Acord între România și Regiunea Administrativă Specială Hong Kong a Republicii Populare Chineze pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit	2–9
919. — Decret pentru promulgarea Legii privind ratificarea Acordului dintre România și Regiunea Administrativă Specială Hong Kong a Republicii Populare Chineze pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit, semnat la București la 18 noiembrie 2015	9
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 485 din 30 iunie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, în ansamblu, precum și a prevederilor art. 14 din aceeași ordonanță de urgență	10–12
Decizia nr. 524 din 5 iulie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 511 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură civilă	12–14
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
1.640. — Ordin al ministrului mediului, apelor și pădurilor privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului ROSCI0363 Râul Moldova între Oniceni și Mitești	15

LEGI ȘI DECRETE**PARLAMENTUL ROMÂNIEI****CAMERA DEPUTAȚILOR****SENATUL****LEGE**

**privind ratificarea Acordului dintre România
și Regiunea Administrativă Specială Hong Kong
a Republicii Populare Chineze pentru evitarea dublei impunerii
și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit,
semnat la București la 18 noiembrie 2015**

Parlamentul României adoptă prezenta lege

Articol unic. — Se ratifică Acordul dintre România și Regiunea Administrativă Specială Hong Kong a Republicii Populare Chineze pentru evitarea dublei impunerii și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit, semnat la București la 18 noiembrie 2015.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
FLORIN IORDACHE

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
IOAN CHELARU

București, 7 noiembrie 2016.
Nr. 204.

A C O R D

între România și Regiunea Administrativă Specială Hong Kong a Republicii Populare Chineze pentru evitarea dublei impunerii și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit*)

România și Regiunea Administrativă Specială Hong Kong a Republicii Populare Chineze, denumite în continuare *părțile contractante*,

dorind să încheie un acord pentru evitarea dublei impunerii și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit, au convenit după cum urmează:

ARTICOLUL 1**Persoane vizate**

Prezentul acord se aplică persoanelor care sunt rezidente ale uneia sau ale ambelor părți contractante.

ARTICOLUL 2**Impozite vizate**

1. Prezentul acord se aplică impozitelor pe venit stabilite în numele unei părți contractante și, în cazul României, inclusiv celor stabilite de unitățile administrativ-teritoriale, indiferent de modul în care acestea sunt percepute.

2. Sunt considerate impozite pe venit toate impozitele stabilite pe venitul total sau pe elementele de venit, inclusiv impozitele pe câștigurile provenite din înstrăinarea proprietății mobiliare sau imobiliare, precum și impozitele asupra creșterii capitalului.

3. Impozitele existente asupra cărora se aplică Acordul sunt:

(a) în cazul Regiunii Administrative Speciale Hong Kong:

- (i) impozitul pe profit;
- (ii) impozitul pe salarii; și
- (iii) impozitul pe proprietate,

indiferent dacă acestea sunt sau nu sunt stabilite în baza unei decizii de impunere individuale;

(b) în cazul României:

- (i) impozitul pe venit; și
- (ii) impozitul pe profit.

4. Acordul se aplică de asemenea oricăror impozite identice sau substanțial similare care sunt stabilite după data semnării Acordului, în plus sau în locul impozitelor existente, precum și oricăror altor impozite care intră sub incidența paragrafelor 1 și 2 ale prezentului articol pe care o parte contractantă le poate stabili în viitor. Autoritățile competente ale părților contractante se vor notifica reciproc cu privire la orice modificări semnificative care au fost făcute în legislațiile lor fiscale.

5. Impozitele existente, împreună cu impozitele stabilite după semnarea Acordului, sunt denumite în continuare „impozit român” sau „impozit al Regiunii Administrative Speciale Hong Kong”, după cum cere contextul.

ARTICOLUL 3**Definiții generale**

1. În sensul prezentului acord, în măsura în care contextul nu cere o interpretare diferită:

(a) expresia „Regiunea Administrativă Specială Hong Kong” înseamnă orice loc unde se aplică legislația fiscală a Regiunii Administrative Speciale Hong Kong a Republicii Populare Chineze;

(b) termenul „România” înseamnă teritoriul de stat al României, inclusiv marea sa teritorială și spațiul aerian de deasupra acestora, asupra cărora România își exercită suveranitatea, precum și zona contiguă, platoul continental și zona economică exclusivă asupra cărora România exercită

*) Traducere.

drepturi suverane și jurisdicție, în conformitate cu legislația sa și cu normele și principiile dreptului internațional;

(c) expresia „activitate de afaceri” include de asemenea prestarea unor servicii profesionale și a altor activități cu caracter independent;

(d) termenul „societate” înseamnă orice persoană juridică sau orice entitate care este tratată ca fiind o persoană juridică în scopuri fiscale;

(e) expresia „autoritate competentă” înseamnă:

(i) în cazul Regiunii Administrative Speciale Hong Kong, comisarul pentru venituri interne sau reprezentantul său autorizat;

(ii) în cazul României, ministrul finanțelor publice sau reprezentantul său autorizat;

(f) expresiile „o parte contractantă” și „cealaltă parte contractantă” înseamnă România sau Regiunea Administrativă Specială Hong Kong, după cum cere contextul;

(g) termenul „întreprindere” este folosit în cazul desfășurării oricărei activități de afaceri;

(h) expresiile „întreprindere a unei părți contractante” și „întreprindere a celeilalte părți contractante” înseamnă, după caz, o întreprindere exploatată de un rezident al unei părți contractante și o întreprindere exploatată de un rezident al celeilalte părți contractante;

(i) expresia „trafic internațional” înseamnă orice transport efectuat cu o navă sau aeronavă exploatată de o întreprindere a unei părți contractante, cu excepția cazului când nava sau aeronava este exploatată numai între locuri din cealaltă parte contractantă;

(j) termenul „național”, în legătură cu România, înseamnă orice persoană fizică având cetățenia română în conformitate cu legislația României și orice persoană juridică, asociere de persoane și orice altă entitate constituită și având statutul în conformitate cu legislația în vigoare în România;

(k) termenul „persoană” include o persoană fizică, o societate, un trust, un parteneriat și orice altă asociere de persoane;

(l) termenul „impozit” înseamnă impozit român sau impozit al Regiunii Administrative Speciale Hong Kong, după cum cere contextul.

2. În Acord, expresiile „impozit român” și „impozit al Regiunii Administrative Speciale Hong Kong” nu includ penalitățile sau dobânzile percepute în baza legislației oricăreia dintre părțile contractante referitoare la impozitele pentru care se aplică Acordul în temeiul articolului 2.

3. În ceea ce privește aplicarea Acordului în orice moment de o parte contractantă, orice termen care nu este definit în acesta va avea, dacă contextul nu cere o interpretare diferită, înțelesul pe care îl are la momentul respectiv în baza legislației acelei părți referitoare la impozitele pentru care se aplică Acordul, orice înțeles pe care îl are în baza legislației fiscale aplicabile în acea parte prevalând asupra înțelesului dat termenului în baza altor legi ale acelei părți.

ARTICOLUL 4

Rezident

1. În sensul prezentului acord, expresia „rezident al unei părți contractante” înseamnă:

(a) în cazul Regiunii Administrative Speciale Hong Kong:

(i) orice persoană fizică care locuiește în mod obișnuit în Regiunea Administrativă Specială Hong Kong;

(ii) orice persoană fizică care se află în Regiunea Administrativă Specială Hong Kong pentru mai mult de 180 de zile în timpul unui an fiscal sau pentru mai mult de 300 de zile în 2 ani fiscali consecutivi dintre care unul este anul fiscal relevant;

(iii) o societate încorporată în Regiunea Administrativă Specială Hong Kong sau una care este condusă sau controlată în mod normal în Regiunea Administrativă Specială Hong Kong, atunci când aceasta este încorporată în afara Regiunii Administrative Speciale Hong Kong;

(iv) orice altă persoană constituită în baza legislației Regiunii Administrative Speciale Hong Kong sau una care este condusă sau controlată în mod normal în Regiunea Administrativă Specială Hong Kong, atunci când aceasta este constituită în afara Regiunii Administrative Speciale Hong Kong;

(v) Guvernul Regiunii Administrative Speciale Hong Kong;

(b) în cazul României, orice persoană care, în baza legislației României, este supusă impozitării datorită domiciliului său, reședinței sale, locului său de conducere, locului său de înregistrare sau oricărui altui criteriu de natură similară și include de asemenea România și orice unitate administrativ-teritorială a acesteia. Totuși, această expresie nu include o persoană care este supusă impozitării în România numai pentru faptul că realizează venituri din surse situate în România.

2. Când, în conformitate cu prevederile paragrafului 1, o persoană fizică este rezidentă a ambelor părți contractante, atunci statutul său se determină după cum urmează:

(a) aceasta va fi considerată rezidentă numai a părții în care are o locuință permanentă la dispoziția sa; dacă aceasta dispune de o locuință permanentă în ambele părți, ea va fi considerată rezidentă numai a părții cu care legăturile sale personale și economice sunt mai strânse (centrul intereselor vitale);

(b) dacă partea în care aceasta are centrul intereselor sale vitale nu poate fi determinată sau dacă aceasta nu dispune de o locuință permanentă în niciuna dintre părți, ea va fi considerată rezidentă numai a părții în care locuiește în mod obișnuit;

(c) dacă aceasta locuiește în mod obișnuit în ambele părți sau în niciuna dintre ele, ea va fi considerată rezidentă numai a părții în care aceasta are drept de ședere, în cazul Regiunii Administrative Speciale Hong Kong, sau al cărei național este aceasta, în cazul României;

(d) dacă aceasta are drept de ședere în Regiunea Administrativă Specială Hong Kong și este de asemenea un național al României sau dacă aceasta nu are drept de ședere în Regiunea Administrativă Specială Hong Kong și nici nu este un național al României, autoritățile competente ale părților contractante vor rezolva problema de comun acord.

3. Când, potrivit prevederilor paragrafului 1, o persoană, alta decât o persoană fizică, este rezidentă a ambelor părți contractante, atunci aceasta va fi considerată rezidentă numai a părții în care este situat locul conducerii sale efective.

ARTICOLUL 5

Sediu permanent

1. În sensul prezentului acord, expresia „sediu permanent” înseamnă un loc fix de afaceri prin care întreprinderea își desfășoară în întregime sau în parte activitatea sa.

2. Expresia „sediu permanent” include, în special:

(a) un loc de conducere;

(b) o sucursală;

(c) un birou;

(d) o fabrică;

(e) un atelier; și

(f) o mină, un puț petrolier sau de gaze, o carieră sau orice alt loc de extracție a resurselor naturale.

3. Un șantier de construcții sau un proiect de construcții sau de instalare constituie sediu permanent numai atunci când acesta durează mai mult de 12 luni.

4. Prin derogare de la prevederile anterioare ale prezentului articol, expresia „sediul permanent” se consideră că nu include:

(a) folosirea de instalații numai în scopul depozitării sau expunerii de bunuri sau mărfuri aparținând întreprinderii;

(b) menținerea unui stoc de bunuri sau mărfuri aparținând întreprinderii numai în scopul depozitării sau expunerii;

(c) menținerea unui stoc de bunuri sau mărfuri aparținând întreprinderii numai în scopul prelucrării de către o altă întreprindere;

(d) menținerea unui stoc de bunuri sau mărfuri aparținând întreprinderii care sunt expuse în cadrul unui târg comercial sau expoziții temporare și care sunt vândute de întreprindere la închiderea unui astfel de târg sau expoziție;

(e) menținerea unui loc fix de afaceri numai în scopul cumpărării de bunuri sau mărfuri ori al colectării de informații pentru întreprindere;

(f) menținerea unui loc fix de afaceri numai în scopul desfășurării pentru întreprindere a oricărei altei activități cu caracter pregătitor sau auxiliar;

(g) menținerea unui loc fix de afaceri numai pentru orice combinare a activităților menționate în subparagrafele de la (a) la (f), cu condiția ca întreaga activitate a locului fix de afaceri ce rezultă din această combinare să aibă un caracter pregătitor sau auxiliar.

5. Prin derogare de la prevederile paragrafelor 1 și 2, atunci când o persoană — alta decât un agent cu statut independent căruia i se aplică paragraful 6 — acționează într-o parte contractantă în numele unei întreprinderi a celeilalte părți contractante, acea întreprindere se consideră că are un sediu permanent în prima parte contractantă menționată în privința oricăror activități pe care acea persoană le exercită pentru întreprindere, dacă o astfel de persoană:

(a) are și exercită în mod obișnuit în prima parte contractantă menționată împuternicirea de a încheia contracte în numele întreprinderii, în afară de cazul când activitățile unei astfel de persoane sunt limitate la cele menționate în paragraful 4 care, dacă sunt exercitate printr-un loc fix de afaceri, nu fac din acest loc fix de afaceri un sediu permanent în baza prevederilor aceluiași paragraf; sau

(b) nu are o astfel de împuternicire, însă menține în mod obișnuit în prima parte menționată un stoc de bunuri sau mărfuri din care aceasta livrează în mod regulat bunuri sau mărfuri în numele întreprinderii.

6. O întreprindere nu se consideră că are un sediu permanent într-o parte contractantă numai pentru faptul că aceasta își exercită activitatea de afaceri în acea parte printr-un broker, agent comisionar general sau orice alt agent cu statut independent, cu condiția ca astfel de persoane să acționeze în cadrul activității lor obișnuite de afaceri.

7. Faptul că o societate care este rezidentă a unei părți contractante controlează sau este controlată de o societate care este rezidentă a celeilalte părți contractante sau care își exercită activitatea de afaceri în cealaltă parte (printr-un sediu permanent sau în alt mod) nu este suficient pentru a face una din aceste societăți un sediu permanent al celeilalte.

ARTICOLUL 6

Venituri din proprietăți imobiliare

1. Veniturile realizate de un rezident al unei părți contractante din proprietăți imobiliare (inclusiv veniturile din agricultură sau din silvicultură) situate în cealaltă parte contractantă sunt impozabile în cealaltă parte.

2. Expresia „proprietăți imobiliare” are înțelesul care este atribuit de legislația părții contractante în care proprietățile în cauză sunt situate. Expresia include, în orice caz, accesoriile proprietății imobiliare, inventarul viu și echipamentul utilizat în agricultură și în silvicultură, drepturile asupra cărora se aplică

prevederile dreptului comun cu privire la proprietatea funciară, uzufructul proprietăților imobiliare și drepturile la rente variabile sau fixe pentru exploatarea sau concesionarea exploatării zăcămintelor minerale, izvoarelor și a altor resurse naturale; navele și aeronavele nu sunt considerate proprietăți imobiliare.

3. Prevederile paragrafului 1 se aplică veniturilor obținute din exploatarea directă, din închirierea sau din folosirea în orice altă formă a proprietăților imobiliare.

4. Prevederile paragrafelor 1 și 3 se aplică de asemenea veniturilor provenind din proprietăți imobiliare ale unei întreprinderi.

ARTICOLUL 7

Profiturile din activitatea de afaceri

1. Profiturile unei întreprinderi a unei părți contractante sunt impozabile numai în acea parte, în afară de cazul când întreprinderea exercită activitate de afaceri în cealaltă parte contractantă printr-un sediu permanent situat acolo. Dacă întreprinderea exercită activitate de afaceri în acest mod, profiturile întreprinderii pot fi impuse în cealaltă parte, dar numai acea parte a lor care este atribuibilă aceluiași sediu permanent.

2. Sub rezerva prevederilor paragrafului 3, când o întreprindere a unei părți contractante exercită activitate de afaceri în cealaltă parte contractantă printr-un sediu permanent situat acolo, atunci se atribuie în fiecare parte contractantă aceluiași sediu permanent profiturile pe care acesta le-ar fi putut realiza dacă ar fi constituit o întreprindere distinctă și separată, exercitând activități identice sau similare, în condiții identice sau similare și tratând cu toată independența cu întreprinderea al cărei sediu permanent este.

3. La determinarea profiturilor unui sediu permanent sunt admise ca deductibile cheltuielile efectuate pentru scopurile sediului permanent, inclusiv cheltuielile de conducere și cheltuielile generale de administrare efectuate, indiferent de faptul că s-au efectuat în partea în care se află situat sediul permanent sau în altă parte.

4. În măsura în care într-o parte contractantă se obișnuiește ca profitul care se atribuie unui sediu permanent să fie determinat prin repartizarea profitului total al întreprinderii în diversele sale părți componente, nicio prevedere a paragrafului 2 nu împiedică acea parte contractantă să determine profitul impozabil în conformitate cu repartiția uzuală; metoda de repartizare adoptată trebuie să fie totuși aceea prin care rezultatul obținut să fie în concordanță cu principiile enunțate în prezentul articol.

5. Niciun profit nu se atribuie unui sediu permanent numai pentru faptul că acel sediu permanent cumpără produse sau mărfuri pentru întreprindere.

6. În sensul paragrafelor precedente, profitul care se atribuie unui sediu permanent se determină în fiecare an prin aceeași metodă, dacă nu există motive temeinice și suficiente de a proceda altfel.

7. Când profiturile includ elemente de venit care sunt tratate separat în alte articole ale prezentului acord, atunci prevederile acelor articole nu sunt afectate de prevederile prezentului articol.

ARTICOLUL 8

Transport naval și aerian

1. Profiturile unei întreprinderi a unei părți contractante obținute din exploatarea în trafic internațional a navelor sau aeronavelor sunt impozabile numai în acea parte.

2. Prevederile paragrafului 1 se aplică de asemenea profiturilor obținute din participarea la un pool, la o activitate de afaceri desfășurată în comun sau la o agenție internațională de transport.

ARTICOLUL 9

Întreprinderi asociate

1. Când

(a) o întreprindere a unei părți contractante participă direct sau indirect la conducerea, controlul sau la capitalul unei întreprinderi a celeilalte părți contractante; sau

(b) aceleași persoane participă direct sau indirect la conducerea, controlul sau la capitalul unei întreprinderi a unei părți contractante și a unei întreprinderi a celeilalte părți contractante

și, fie într-un caz, fie în celălalt, cele două întreprinderi sunt legate în relațiile lor comerciale sau financiare de condiții acceptate sau impuse care diferă de acelea care ar fi fost stabilite între întreprinderi independente, atunci profiturile care fără aceste condiții ar fi fost obținute de una din întreprinderi, dar nu au putut fi obținute de fapt datorită acestor condiții, pot fi incluse în profiturile acelei întreprinderi și impozitate în consecință.

2. Când o parte contractantă include în profiturile unei întreprinderi a acelei părți — și impozitează în consecință — profiturile asupra cărora o întreprindere a celeilalte părți contractante a fost supusă impozitării în cealaltă parte și profiturile astfel incluse sunt profituri care ar fi revenit întreprinderii primei părți menționate dacă condițiile stabilite între cele două întreprinderi ar fi fost acelea care ar fi fost convenite între întreprinderi independente, atunci cealaltă parte va proceda la modificarea corespunzătoare a sumei impozitului stabilit asupra acelor profituri. La efectuarea acestei modificări se va ține seama de celelalte prevederi ale prezentului acord și, dacă este necesar, autoritățile competente ale părților contractante se vor consulta reciproc.

ARTICOLUL 10

Dividende

1. Dividendele plătite de o societate care este rezidentă a unei părți contractante unui rezident al celeilalte părți contractante sunt impozabile în cealaltă parte.

2. Totuși, aceste dividende sunt de asemenea impozabile în partea contractantă în care este rezidentă societatea plătitoare de dividende și potrivit legislației acelei părți, dar dacă beneficiarul efectiv al dividendelor este rezident al celeilalte părți contractante, impozitul astfel stabilit nu va depăși:

(a) 3 la sută din suma brută a dividendelor dacă beneficiarul efectiv este o societate (alta decât un parteneriat) care deține în mod direct cel puțin 15 la sută din capitalul societății plătitoare de dividende;

(b) 5 la sută din suma brută a dividendelor în toate celelalte cazuri.

Prezentul paragraf nu afectează impunerea societății cu privire la profiturile din care se plătesc dividendele.

3. Prin derogare de la prevederile paragrafului 2, dividendele provenind dintr-o parte contractantă sunt scutite de impozit în acea parte dacă sunt realizate și obținute efectiv de:

(a) în cazul Regiunii Administrative Speciale Hong Kong:

- (i) Guvernul Regiunii Administrative Speciale Hong Kong;
- (ii) Autoritatea Monetară din Hong Kong;
- (iii) Fondul de Schimb Valutar;
- (iv) o instituție financiară deținută în întregime sau în principal de Guvernul Regiunii Administrative Speciale Hong Kong și convenită de autoritățile competente ale părților contractante;

(b) în cazul României:

- (i) România sau o unitate administrativ-teritorială a acesteia;
- (ii) Banca Națională a României;
- (iii) Banca de Export-Import a României (EXIMBANK);
- (iv) o instituție financiară deținută în întregime sau în principal de România și convenită de autoritățile competente ale părților contractante.

4. Termenul „dividende” folosit în prezentul articol înseamnă venituri provenind din acțiuni sau din alte drepturi, care nu sunt titluri de creanță, din participarea la profituri, precum și veniturile din alte drepturi care sunt supuse aceluiași regim de impunere ca veniturile din acțiuni de către legislația părții în care este rezidentă societatea care le distribuie.

5. Prevederile paragrafelor 1 și 2 nu se aplică dacă beneficiarul efectiv al dividendelor, fiind rezident al unei părți contractante, desfășoară activitate de afaceri în cealaltă parte contractantă în care societatea plătitoare de dividende este rezidentă, printr-un sediu permanent situat acolo, și deținerea drepturilor generatoare de dividende în legătură cu care sunt plătite dividendele este efectiv legată de un asemenea sediu permanent. În această situație se aplică prevederile articolului 7.

6. Când o societate care este rezidentă a unei părți contractante realizează profituri sau venituri din cealaltă parte contractantă, cealaltă parte nu poate percepe niciun impozit asupra dividendelor plătite de societate, cu excepția cazului când asemenea dividende sunt plătite unui rezident al celeilalte părți sau când deținerea drepturilor generatoare de dividende în legătură cu care dividendele sunt plătite este efectiv legată de un sediu permanent situat în cealaltă parte, nici să supună profiturile nedistribuite ale societății unui impozit asupra profiturilor nedistribuite ale societății, chiar dacă dividendele plătite sau profiturile nedistribuite reprezintă în întregime sau în parte profituri sau venituri provenind din cealaltă parte.

7. Prevederile prezentului articol nu se aplică dacă scopul principal sau unul din scopurile principale ale oricărei persoane care are legătură cu emiterea sau cesionarea acțiunilor sau a altor drepturi în legătură cu care este plătit dividendul este acela de a profita de prezentul articol prin intermediul acelei emiteri sau cesionări.

ARTICOLUL 11

Dobânzi

1. Dobânzile provenind dintr-o parte contractantă și plătite unui rezident al celeilalte părți contractante sunt impozabile în cealaltă parte.

2. Totuși, aceste dobânzi sunt de asemenea impozabile în partea contractantă din care provin și potrivit legislației acelei părți, dar dacă beneficiarul efectiv al dobânzilor este rezident al celeilalte părți contractante, impozitul astfel stabilit nu va depăși 3 la sută din suma brută a dobânzilor.

3. Prin derogare de la prevederile paragrafului 2, dacă și atât timp cât Regiunea Administrativă Specială Hong Kong nu percepe un impozit cu reținere la sursă asupra dobânzilor în baza legislației sale interne, procentul prevăzut la paragraful 2 se reduce la zero. Autoritatea competentă a Regiunii Administrative Speciale Hong Kong va informa autoritatea competentă a României cu privire la orice modificări aduse legislației interne a Regiunii Administrative Speciale Hong Kong referitoare la introducerea unui impozit cu reținere la sursă asupra dobânzilor.

4. Prin derogare de la prevederile paragrafului 2, dobânzile provenind dintr-o parte contractantă sunt scutite de impozit în acea parte dacă sunt realizate și obținute efectiv de:

(a) în cazul Regiunii Administrative Speciale Hong Kong:

- (i) Guvernul Regiunii Administrative Speciale Hong Kong;
- (ii) Autoritatea Monetară din Hong Kong;
- (iii) Fondul de Schimb Valutar;
- (iv) o instituție financiară deținută în întregime sau în principal de Guvernul Regiunii Administrative Speciale Hong Kong și convenită de autoritățile competente ale părților contractante;

(b) în cazul României:

- (i) România sau o unitate administrativ-teritorială a acesteia;
- (ii) Banca Națională a României;
- (iii) Banca de Export-Import a României (EXIMBANK);
- (iv) o instituție financiară deținută în întregime sau în principal de România și convenită de autoritățile competente ale părților contractante.

5. Termenul „dobânzi” folosit în prezentul articol înseamnă venituri din titluri de creanță de orice fel însoțite sau nu de garanții ipotecare sau de o clauză de participare la profiturile debitorului și în special veniturile din titluri de stat și veniturile din titluri sau obligațiuni, inclusiv primele și premiile legate de asemenea titluri sau obligațiuni. Penalitățile pentru plata cu întârziere nu sunt considerate dobânzi în sensul prezentului articol.

6. Prevederile paragrafelor 1, 2 și 3 nu se aplică dacă beneficiarul efectiv al dobânzilor, fiind un rezident al unei părți contractante, desfășoară activitate de afaceri în cealaltă parte contractantă din care provin dobânzile printr-un sediu permanent situat acolo și creanța în legătură cu care sunt plătite dobânzile este efectiv legată de un asemenea sediu permanent. În această situație se aplică prevederile articolului 7.

7. Dobânzile se consideră că provin dintr-o parte contractantă când plătitorul este rezident al acelei părți. Totuși, când plătitorul dobânzilor, fie că este sau nu este rezident al unei părți contractante, are într-o parte contractantă un sediu permanent în legătură cu care a fost contractată creanța generatoare de dobânzi și aceste dobânzi se suportă de un asemenea sediu permanent, atunci astfel de dobânzi se consideră că provin din partea contractantă în care este situat sediul permanent.

8. Când, datorită relațiilor speciale existente între plătitor și beneficiarul efectiv sau între ambii și o altă persoană, suma dobânzilor, ținând seama de creanța pentru care sunt plătite, depășește suma care ar fi fost convenită între plătitor și beneficiarul efectiv în lipsa unor astfel de relații, prevederile prezentului articol se aplică numai la ultima sumă menționată. În acest caz, partea excedentară a plăților este imposabilă potrivit legislației fiecărei părți contractante, ținând seama de celelalte prevederi ale prezentului acord.

9. Prevederile prezentului articol nu se aplică dacă scopul principal sau unul din scopurile principale ale oricărei persoane care are legătură cu emiterea sau cesionarea titlului de creanță în legătură cu care sunt plătite dobânzile este acela de a profita de prezentul articol prin intermediul acelei emiteri sau cesionări.

ARTICOLUL 12

Redevențe

1. Redevențele provenind dintr-o parte contractantă și plătite unui rezident al celeilalte părți contractante sunt imposabile în cealaltă parte.

2. Totuși, aceste redevențe sunt de asemenea imposabile în partea contractantă din care provin și potrivit legislației acelei părți, dar dacă beneficiarul efectiv al redevențelor este rezident al celeilalte părți contractante, impozitul astfel stabilit nu va depăși 3 la sută din suma brută a redevențelor.

3. Termenul „redevențe” folosit în prezentul articol înseamnă plăți de orice fel primite pentru folosirea sau dreptul de a folosi orice drept de autor asupra unei opere literare, artistice sau științifice, inclusiv asupra programelor de calculator, filmelor de cinematograf și filmelor sau benzilor folosite pentru emisiunile de radio sau de televiziune, orice patent, marcă de comerț, desen sau model, plan, formulă sau procedeu secret sau pentru utilizarea sau dreptul de a utiliza orice echipament industrial, comercial sau științific sau pentru informații referitoare la experiența în domeniul industrial, comercial sau științific.

4. Prevederile paragrafelor 1 și 2 nu se aplică dacă beneficiarul efectiv al redevențelor, fiind un rezident al unei părți contractante, desfășoară activitate de afaceri în cealaltă parte contractantă din care provin redevențele printr-un sediu permanent situat acolo și dreptul sau proprietatea în legătură cu care sunt plătite redevențele este efectiv legată de un asemenea sediu permanent. În această situație se aplică prevederile articolului 7.

5. Redevențele se consideră că provin dintr-o parte contractantă când plătitorul este rezident al acelei părți. Totuși, când plătitorul redevențelor, fie că este sau nu este rezident al unei părți contractante, are într-o parte contractantă un sediu permanent de care este legată obligația de a plăti redevențele și acestea sunt suportate de un asemenea sediu permanent, atunci astfel de redevențe se consideră că provin din partea contractantă în care este situat sediul permanent.

6. Când, datorită relațiilor speciale existente între plătitor și beneficiarul efectiv sau între ambii și o altă persoană, suma redevențelor, având în vedere utilizarea, dreptul sau informația pentru care sunt plătite, depășește suma care ar fi fost convenită între plătitor și beneficiarul efectiv în lipsa unor astfel de relații, prevederile prezentului articol se aplică numai la ultima sumă menționată. În acest caz, partea excedentară a plăților este imposabilă potrivit legislației fiecărei părți contractante, ținând seama de celelalte prevederi ale prezentului acord.

7. Prevederile prezentului articol nu se aplică dacă scopul principal sau unul din scopurile principale ale oricărei persoane care are legătură cu crearea sau cesionarea drepturilor în legătură cu care sunt plătite redevențele este acela de a profita de prezentul articol prin intermediul acelei creări sau cesionări.

ARTICOLUL 13

Câștiguri de capital

1. Câștigurile realizate de un rezident al unei părți contractante din înstrăinarea proprietăților imobiliare menționate la articolul 6 și situate în cealaltă parte contractantă sunt imposabile în cealaltă parte.

2. Câștigurile din înstrăinarea proprietății mobiliare făcând parte din activul unui sediu permanent pe care o întreprindere a unei părți contractante îl are în cealaltă parte contractantă, inclusiv astfel de câștiguri din înstrăinarea unui asemenea sediu permanent (singur sau cu întreaga întreprindere), sunt imposabile în cealaltă parte.

3. Câștigurile realizate de o întreprindere a unei părți contractante din înstrăinarea navelor sau aeronavelor exploatate în trafic internațional sau a proprietăților mobiliare necesare exploatării unor astfel de nave sau aeronave sunt imposabile numai în acea parte.

4. Câștigurile realizate de un rezident al unei părți contractante din înstrăinarea acțiunilor a căror valoare provine în proporție de peste 50 la sută, direct sau indirect, din proprietăți imobiliare situate în cealaltă parte contractantă sunt imposabile în cealaltă parte.

5. Câștigurile din înstrăinarea oricăror proprietăți, altele decât cele menționate la paragrafele 1, 2, 3 și 4, sunt imposabile numai în partea contractantă în care este rezident cel care înstrăinează.

ARTICOLUL 14

Venituri din activitatea salariată

1. Sub rezerva prevederilor articolelor 15, 17 și 18, salariile și alte remunerații similare obținute de un rezident al unei părți contractante pentru o activitate salariată sunt imposabile numai în acea parte, în afară de cazul când activitatea salariată este exercitată în cealaltă parte contractantă. Dacă activitatea

salariată este astfel exercitată, asemenea remunerații sunt impozabile în cealaltă parte.

2. Prin derogare de la prevederile paragrafului 1, remunerațiile obținute de un rezident al unei părți contractante pentru o activitate salariată exercitată în cealaltă parte contractantă sunt impozabile numai în prima parte menționată dacă:

(a) beneficiarul este prezent în cealaltă parte pentru o perioadă sau perioade care nu depășesc în total 183 de zile în orice perioadă de 12 luni începând sau sfârșind în perioada impozabilă vizată; și

(b) remunerațiile sunt plătite de un angajator sau în numele unui angajator care nu este rezident al celeilalte părți; și

(c) remunerațiile nu sunt suportate de un sediu permanent pe care angajatorul îl are în cealaltă parte.

3. Prin derogare de la prevederile anterioare ale prezentului articol, remunerațiile obținute pentru o activitate salariată exercitată la bordul unei nave sau aeronave exploatare în trafic internațional de o întreprindere a unei părți contractante sunt impozabile numai în acea parte.

ARTICOLUL 15

Remunerațiile membrilor consiliului de administrație

Remunerațiile și alte plăți similare obținute de un rezident al unei părți contractante în calitate sa de membru al consiliului de administrație al unei societăți care este rezidentă a celeilalte părți contractante sunt impozabile în cealaltă parte.

ARTICOLUL 16

Artiști și sportivi

1. Prin derogare de la prevederile articolelor 7 și 14, veniturile obținute de un rezident al unei părți contractante în calitate de artist de spectacol cum sunt artiștii de teatru, de film, de radio sau de televiziune ori ca muzician sau ca sportiv, din activitățile lui personale desfășurate în această calitate în cealaltă parte contractantă, sunt impozabile în cealaltă parte.

2. Când veniturile în legătură cu activitățile personale desfășurate de un artist de spectacol sau de un sportiv, în această calitate, nu revin artistului de spectacol sau sportivului, ci unei alte persoane, acele venituri, prin derogare de la prevederile articolelor 7 și 14, sunt impozabile în partea contractantă în care sunt desfășurate activitățile artistului de spectacol sau ale sportivului.

3. Prin derogare de la prevederile paragrafelor 1 și 2, veniturile obținute din activitățile menționate la paragraful 1 în cadrul schimburilor culturale sau sportive agreeate de guvernele părților contractante și care nu sunt desfășurate în scopul de a obține profit sunt scutite de impozit în partea contractantă în care sunt desfășurate aceste activități.

ARTICOLUL 17

Pensii

Pensiile și alte remunerații similare, inclusiv sumele forfetare, provenind dintr-o parte contractantă și plătite unui rezident al celeilalte părți contractante pentru activitatea salariată sau activitatea independentă desfășurată în trecut, sunt impozabile numai în prima parte menționată.

ARTICOLUL 18

Funcții publice

1. (a) Salariile și alte remunerații similare, altele decât pensiile, plătite de o parte contractantă și, în cazul României, inclusiv de o unitate administrativ-teritorială a acesteia, unei

persoane fizice pentru serviciile prestate acelei părți sau unități, sunt impozabile numai în acea parte.

(b) Totuși, aceste salarii și alte remunerații similare sunt impozabile numai în cealaltă parte contractantă dacă serviciile sunt prestate în acea parte și persoana fizică este rezidentă a acelei părți și,

(i) în cazul Regiunii Administrative Speciale Hong Kong, are drept de ședere în aceasta și, în cazul României, este un național al acesteia; sau

(ii) nu a devenit rezidentă a acelei părți numai în scopul prestării serviciilor.

2. Prevederile articolelor 14, 15 și 16 se aplică salariilor și altor remunerații similare plătite pentru serviciile prestate în legătură cu o activitate de afaceri desfășurată de o parte contractantă și, în cazul României, inclusiv de o unitate administrativ-teritorială a acesteia.

ARTICOLUL 19

Studenti

Sumele pe care le primește pentru întreținere, educație sau pregătire un student sau un practicant care este sau a fost imediat anterior vizitei sale într-o parte contractantă un rezident al celeilalte părți contractante și care este prezent în prima parte menționată numai în scopul educației sau pregătirii sale nu sunt impozabile în acea parte, cu condiția ca astfel de sume să provină din surse situate în afara acelei părți.

ARTICOLUL 20

Alte venituri

1. Elementele de venit ale unui rezident al unei părți contractante, indiferent de unde provin, care nu sunt tratate la articolele precedente ale prezentului acord sunt impozabile numai în acea parte.

2. Prevederile paragrafului 1 nu se aplică asupra veniturilor, altele decât veniturile provenind din proprietățile imobiliare așa cum sunt definite în paragraful 2 al articolului 6, dacă beneficiarul unor astfel de venituri, fiind rezident al unei părți contractante, desfășoară activitate de afaceri în cealaltă parte contractantă printr-un sediu permanent situat acolo și dreptul sau proprietatea în legătură cu care sunt plătite veniturile este efectiv legată de un asemenea sediu permanent. În această situație se aplică prevederile articolului 7.

3. Prevederile prezentului articol nu se aplică dacă scopul principal sau unul din scopurile principale ale oricărei persoane care are legătură cu crearea sau cesionarea drepturilor în legătură cu care sunt plătite veniturile este acela de a profita de prezentul articol prin intermediul acelei creări sau cesionări.

ARTICOLUL 21

Eliminarea dublei impuneri

1. S-a convenit ca dubla impunere să fie evitată în conformitate cu următoarele paragrafe ale prezentului articol.

2. Sub rezerva prevederilor legislației Regiunii Administrative Speciale Hong Kong referitoare la deducerea din impozitul Regiunii Administrative Speciale Hong Kong a impozitului plătit într-o jurisdicție din afara Regiunii Administrative Speciale Hong Kong (care nu afectează principiul general al prezentului articol), impozitul român plătit în baza legislației României și în conformitate cu prezentul acord, direct sau prin deducere, în legătură cu veniturile obținute de o persoană care este rezidentă a Regiunii Administrative Speciale Hong Kong din surse situate în România, va fi dedus din impozitul Regiunii Administrative Speciale Hong Kong plătit în legătură cu acele venituri, cu condiția ca această deducere să nu depășească suma impozitului Regiunii Administrative Speciale Hong Kong care

este calculată în legătură cu acele venituri în conformitate cu legislația fiscală a Regiunii Administrative Speciale Hong Kong.

3. Când un rezident al României obține venituri care, în conformitate cu prevederile Acordului, sunt impozitate în Regiunea Administrativă Specială Hong Kong, România va acorda ca o deducere din impozitul pe venitul aceluia rezident o sumă egală cu impozitul pe venit plătit în Regiunea Administrativă Specială Hong Kong. Totuși, această deducere nu va putea depăși cea parte a impozitului pe venit, astfel cum este calculată înainte ca deducerea să fie acordată, care este atribuibilă veniturilor care sunt impozitate în Regiunea Administrativă Specială Hong Kong.

ARTICOLUL 22

Nediscriminarea

1. Persoanele care, în cazul Regiunii Administrative Speciale Hong Kong, au drept de ședere sau sunt încorporate sau constituite în alt mod în aceasta și care, în cazul României, sunt naționali români nu vor fi supuse în cealaltă parte contractantă la nicio impozitare sau obligație legată de aceasta, diferită sau mai împovărătoare decât impozitarea și obligațiile conexe la care sunt sau pot fi supuse persoanele care au drept de ședere sau sunt încorporate sau constituite în alt mod în cealaltă parte (atunci când cealaltă parte este Regiunea Administrativă Specială Hong Kong) sau naționaliile celeilalte părți (atunci când cealaltă parte este România) aflați în aceeași situație, mai ales în ceea ce privește rezidența. Prin derogare de la prevederile articolului 1, această prevedere se aplică de asemenea persoanelor care nu sunt rezidente ale uneia sau ale ambelor părți contractante.

2. Impozitarea unui sediu permanent pe care o întreprindere a unei părți contractante îl are în cealaltă parte contractantă nu va fi stabilită în condiții mai puțin favorabile în cealaltă parte contractantă decât impozitarea stabilită întreprinderilor celeilalte părți care desfășoară aceleași activități. Această prevedere nu va fi interpretată ca obligând o parte contractantă să acorde rezidenților celeilalte părți contractante vreo deducere personală, înlesnire sau reducere în ceea ce privește impozitarea, pe considerente legate de statutul civil sau de responsabilitățile familiale, pe care le acordă propriilor săi rezidenți.

3. Cu excepția cazului când se aplică prevederile paragrafului 1 al articolului 9, paragrafului 8 al articolului 11 sau paragrafului 6 al articolului 12, dobânzile, redevențele și alte plăți efectuate de o întreprindere a unei părți contractante unui rezident al celeilalte părți contractante sunt deductibile, în scopul determinării profiturilor impozabile ale unei asemenea întreprinderi, în aceleași condiții ca și cum ar fi fost plătite unui rezident al primei părți menționate.

4. Întreprinderile unei părți contractante, al căror capital este deținut sau controlat în întregime sau în parte, direct sau indirect, de unul sau de mai mulți rezidenți ai celeilalte părți contractante, nu vor fi supuse în prima parte contractantă menționată la nicio impozitare sau obligație legată de aceasta care să fie diferită sau mai împovărătoare decât impozitarea și obligațiile conexe la care sunt sau pot fi supuse alte întreprinderi similare ale primei părți menționate.

5. Prevederile prezentului articol se aplică numai impozitelor care fac obiectul articolului 2 al prezentului acord.

ARTICOLUL 23

Procedura amiabilă

1. Când o persoană consideră că datorită măsurilor luate de una sau de ambele părți contractante rezultă sau va rezulta pentru ea o impozitare care nu este conformă cu prevederile prezentului acord, ea poate, indiferent de căile de atac prevăzute de legislația internă a acelor părți, să supună cazul

său autorității competente a părții contractante al cărei rezident este sau, dacă situația sa se încadrează în prevederile paragrafului 1 al articolului 22, acelei autorități competente a părții contractante în care aceasta are drept de ședere sau este încorporată sau constituită în alt mod, în cazul Regiunii Administrative Speciale Hong Kong, sau al cărei național este aceasta, în cazul României. Cazul trebuie prezentat în termen de 3 ani de la prima notificare a acțiunii din care rezultă o impozitare care nu este în conformitate cu prevederile prezentului acord.

2. Autoritatea competentă se va strădui, dacă reclamația îi pare întemeiată și dacă ea însăși nu este în măsură să ajungă la o soluționare corespunzătoare, să rezolve cazul pe calea unei înțelegeri amiabile cu autoritatea competentă a celeilalte părți contractante în vederea evitării unei impozitări care nu este în conformitate cu Acordul. Orice înțelegere realizată va fi aplicată indiferent de perioada de prescripție prevăzută în legislația internă a părților contractante.

3. Autoritățile competente ale părților contractante se vor strădui să rezolve pe calea înțelegerii amiabile orice dificultăți sau dubii rezultate ca urmare a interpretării sau aplicării Acordului. De asemenea, acestea se pot consulta reciproc pentru eliminarea dublei impuneri în cazuri care nu sunt prevăzute de Acord.

4. Autoritățile competente ale părților contractante pot comunica direct între ele, inclusiv în cadrul unei comisii mixte formate din acestea sau din reprezentanții lor, în scopul realizării unei înțelegeri în sensul paragrafelor anterioare.

ARTICOLUL 24

Schimbul de informații

1. Autoritățile competente ale părților contractante vor schimba astfel de informații care se consideră că sunt relevante pentru aplicarea prevederilor prezentului acord sau pentru administrarea ori implementarea legislațiilor interne ale părților contractante referitoare la impozitele care fac obiectul articolului 2 din prezentul acord și, în cazul României, inclusiv taxa pe valoarea adăugată și accizele, în măsura în care impozitarea la care se referă nu este contrară Acordului. Schimbul de informații nu este limitat de articolul 1.

2. Orice informație primită în baza paragrafului 1 de o parte contractantă va fi tratată ca fiind secretă în același mod ca și informația obținută în baza legislației interne a celei părți și va fi dezvăluită numai persoanelor sau autorităților (inclusiv instanțelor judecătorești și organelor administrative) însărcinate cu stabilirea, încasarea, aplicarea, urmărirea sau soluționarea contestațiilor cu privire la impozitele care fac obiectul paragrafului 1. Asemenea persoane sau autorități vor folosi informația numai în astfel de scopuri. Acestea pot dezvălui informația în procedurile judecătorești sau în deciziile judiciare. Informațiile nu vor putea fi dezvăluite unei terțe jurisdicții, indiferent de scop.

3. Prevederile paragrafelor 1 și 2 nu vor fi interpretate în niciun caz ca impunând unei părți contractante obligația:

(a) de a lua măsuri administrative contrare legislației și practicii administrative a celei sau a celeilalte părți contractante;

(b) de a furniza informații care nu pot fi obținute în baza legislației sau în cadrul practicii administrative obișnuite a celei sau a celeilalte părți contractante;

(c) de a furniza informații care ar dezvălui un secret comercial, de afaceri, industrial sau profesional ori un procedeu de fabricație sau informații a căror divulgare ar fi contrară ordinii publice (ordre public).

4. Dacă o parte contractantă solicită informații în conformitate cu prezentul articol, cealaltă parte contractantă va utiliza măsurile sale de culegere a informațiilor pentru a obține

informațiile solicitate, chiar dacă cealaltă parte nu are nevoie de astfel de informații pentru scopurile sale fiscale. Obligația prevăzută în propoziția anterioară este supusă limitărilor prevăzute de paragraful 3, însă aceste limitări nu vor fi interpretate în niciun caz ca permițând unei părți contractante să refuze furnizarea de informații doar pentru faptul că aceasta nu are niciun interes național față de informațiile respective.

5. Prevederile paragrafului 3 nu vor fi interpretate în niciun caz ca permițând unei părți contractante să refuze furnizarea de informații doar pentru faptul că informațiile sunt deținute de o bancă, de o altă instituție financiară, de un împuternicit sau de o persoană care acționează ca agent sau în calitate fiduciară sau pentru că acestea se referă la drepturile de proprietate deținute în cadrul unei persoane.

ARTICOLUL 25

Privilegiile fiscale

Prevederile prezentului acord nu afectează privilegiile fiscale acordate în baza regulilor generale ale dreptului internațional sau a prevederilor unor acorduri speciale.

ARTICOLUL 26

Măsuri antiabuz

Prevederile prezentului acord nu afectează dreptul fiecărei părți contractante de a aplica legislația sa internă referitoare la evaziunea fiscală, indiferent dacă este sau nu este descrisă astfel.

Drept care subsemnații, autorizați în mod corespunzător în acest scop, au semnat prezentul acord.

Semnat la București la 18 noiembrie 2015, în două exemplare originale, în limba engleză.

Pentru România,
Attila György,
secretar de stat,
Ministerul Finanțelor Publice

Pentru Regiunea Administrativă Specială
Hong Kong a Republicii Populare Chineze,
John C. Tsang,
secretar financiar

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

DECRET

pentru promulgarea Legii privind ratificarea Acordului dintre România și Regiunea Administrativă Specială Hong Kong a Republicii Populare Chineze pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit, semnat la București la 18 noiembrie 2015

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea privind ratificarea Acordului dintre România și Regiunea Administrativă Specială Hong Kong a Republicii Populare Chineze pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit, semnat la București la 18 noiembrie 2015, și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 4 noiembrie 2016.
Nr. 919.

ARTICOLUL 27

Intrarea în vigoare

1. Fiecare dintre părțile contractante va notifica în scris celeilalte părți îndeplinirea procedurilor cerute de legislația sa pentru intrarea în vigoare a prezentului acord.

2. Acordul va intra în vigoare la data ultimei notificări și va produce efecte pentru veniturile obținute în sau după prima zi a lunii ianuarie a anului calendaristic imediat următor anului în care acordul a intrat în vigoare.

ARTICOLUL 28

Încetarea valabilității

Prezentul acord va rămâne în vigoare pe o perioadă nedeterminată, însă, după expirarea unei perioade de 5 ani de la data intrării sale în vigoare, la sau înainte de 30 iunie a oricărui an calendaristic, fiecare dintre părțile contractante poate transmite celeilalte părți contractante o notificare scrisă de încetare a valabilității. Acordul își încetează valabilitatea la data primirii notificării scrise de încetare a valabilității. Totuși, în această situație, Acordul va continua să producă efecte pentru veniturile obținute în sau după prima zi a lunii ianuarie a anului calendaristic în care Acordul își încetează valabilitatea. Acordul va înceta să mai producă efecte pentru veniturile obținute în sau după prima zi a lunii ianuarie a anului calendaristic imediat următor anului calendaristic în care Acordul își încetează valabilitatea.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 485

din 30 iunie 2016

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, în ansamblu, precum și a prevederilor art. 14 din aceeași ordonanță de urgență

Valer Dorneanu	— președinte
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Ionița Cochintu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ștefania Sofronea.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, în ansamblu, precum și a prevederilor art. 14 din aceeași ordonanță de urgență, excepție ridicată de Faur Nistor Isai în Dosarul nr. 22.538/325/2015/a1 al Judecătoriei Timișoara și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.582D/2015.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent referă asupra cauzei și arată că autorul excepției de neconstituționalitate a depus la dosar o cerere de recuzare.

4. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, menționând în acest sens jurisprudența Curții Constituționale în materie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Prin Încheierea civilă nr. 12.401 din 20 octombrie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 22.538/325/2015/a1, **Judecătoria Timișoara a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, în ansamblu, precum și a prevederilor art. 14 din aceeași ordonanță de urgență**, excepție ridicată de Faur Nistor Isai într-o cauză având ca obiect soluționarea cererii de reexaminare formulată împotriva încheierii de respingere a cererii de ajutor public judiciar.

6. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul acesteia arată că, fiind deținut în penitenciar, este în imposibilitate de a depune înscrisurile impuse prin art. 14 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 și susține că îi este obstrucționat accesul la justiție ca urmare a impunerii unor limite de venit de 300 lei, respectiv de 600 lei în vederea acordării ajutorului public judiciar. Totodată, prezintă unele aspecte referitoare la situația din penitenciarul unde se află cu privire la aplicarea prevederilor art. 64 alin. (1) al Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal.

7. **Judecătoria Timișoara** opinează în sensul că prevederile criticate nu încalcă dispozițiile constituționale și convenționale invocate în susținerea excepției de neconstituționalitate și face trimitere la jurisprudența Curții Constituționale în materie.

8. Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Guvernul**, având în vedere jurisprudența Curții Constituționale în materie, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Totodată arată că, în ceea ce privește exercitarea efectivă a dreptului petentului, aflat în penitenciar, de a formula o cerere de ajutor public judiciar, acesta are posibilitatea de a beneficia de prevederile art. 61 și art. 64 alin. (5) din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal.

10. **Avocatul Poporului** consideră că dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008, cu modificările și completările ulterioare, în integralitate, precum și dispozițiile art. 14 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 sunt constituționale. În acest sens menționează jurisprudența Curții Constituționale.

11. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

12. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze prezenta excepție.

13. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 327 din 25 aprilie 2008, precum și dispozițiile art. 14 din aceeași ordonanță de urgență. Dispozițiile criticate în mod punctual au următorul cuprins: „(1) Cererea pentru acordarea ajutorului public judiciar se formulează în scris și va cuprinde mențiuni privind obiectul și natura procesului pentru care se solicită ajutorul public judiciar, identitatea, codul numeric personal, domiciliul și starea materială a solicitantului și a familiei sale, atașându-se înscrisuri doveditoare ale veniturilor acestuia și ale familiei sale, precum și dovezi cu privire la obligațiile de întreținere sau de plată. Cererea va fi însoțită și de o declarație pe propria răspundere a solicitantului în sensul de a preciza dacă în cursul ultimelor

12 luni a mai beneficiat de ajutor public judiciar, în ce formă, pentru ce cauză, precum și cuantumul acestui ajutor.

(2) La primirea cererii pentru acordarea ajutorului public judiciar solicitantului i se va pune în vedere faptul că, în cazul pierderii procesului, cheltuielile de judecată ale celeilalte părți vor fi în sarcina sa, precum și posibilitatea restituirii sumelor primite cu titlu de ajutor public judiciar în cazul prevăzut la art. 17 alin. (2).

(3) Instanța poate solicita orice lămuriri și dovezi părților sau informații scrise autorităților competente.”

14. În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții legale sunt invocate prevederile constituționale ale art. 1 — *Statul român*, art. 11 — *Dreptul internațional și dreptul intern*, art. 16 — *Egalitatea în drepturi*, art. 20 — *Tratatele internaționale privind drepturile omului*, art. 21 — *Accesul liber la justiție*, art. 24 — *Dreptul la apărare*. De asemenea, sunt menționate prevederile art. 1 privind dreptul la viață, art. 6 privind dreptul la un proces echitabil, art. 13 referitor la dreptul la un recurs efectiv, art. 34 cu privire la cereri individuale, art. 41 privind reparația echitabilă și art. 46 cu privire la forța obligatorie și executarea hotărârilor din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

15. Curtea, având în vedere unele chestiuni prealabile, cu privire la cererea autorului excepției de neconstituționalitate de recuzare (a unei persoane), constată că aceasta este inadmisibilă, deoarece, pe de o parte, persoana indicată de autorul excepției de neconstituționalitate nu face parte din completul de judecată, iar, pe de altă parte, potrivit art. 55 din Legea nr. 47/1992, „*Curtea Constituțională, legal sesizată, procedează la examinarea constituționalității, nefiind aplicabile dispozițiile Codului de procedură civilă referitoare la suspendarea, întreruperea sau stingerea procesului și nici cele privind recuzarea judecătorilor*” (a se vedea, în acest sens, spre exemplu, Decizia nr. 1.258 din 12 octombrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 811 din 3 decembrie 2010).

16. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008, în ansamblu, cât și prevederile art. 14 din această ordonanță de urgență, criticate în mod special, au mai fost supuse controlului de constituționalitate, în raport cu critici și prevederi constituționale similare, sens în care sunt, spre exemplu, Decizia nr. 1.077 din 13 decembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 73 din 4 februarie 2013, și Decizia nr. 881 din 15 decembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 187 din 14 martie 2016, prin care a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate.

17. Prin aceste decizii, Curtea a reținut că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă reprezintă transpunerea în planul legislației interne a Directivei Consiliului Uniunii Europene 2003/8/CE a Consiliului din 27 ianuarie 2003 de îmbunătățire a accesului la justiție în litigiile transfrontaliere prin stabilirea unor norme minime comune privind asistența judiciară acordată în astfel de litigii. Scopul acestei reglementări este prevăzut la art. 1 și constă în „*asigurarea dreptului la un proces echitabil și garantarea accesului egal la actul de justiție, pentru realizarea unor drepturi sau interese legitime pe cale judiciară, inclusiv pentru executarea silită a hotărârilor judecătorești sau a altor titluri executorii*”. În vederea realizării acestui deziderat, legiuitorul a reglementat ajutorul public judiciar ca formă de asistență acordată de stat, în condițiile legii, oricărei persoane fizice, în situația în care aceasta nu poate face față cheltuielilor unui proces sau celor pe care le implică obținerea unor consultații juridice în vederea apărării unui drept sau interes legitim în justiție, fără a pune în pericol întreținerea sa ori a

familiei sale. Prin această reglementare se urmărește asigurarea efectivității dreptului de acces la justiție, prin stabilirea unor minime și rezonabile condiții. Prin urmare, Curtea a constatat că nu poate reține critica de neconstituționalitate potrivit căreia actul normativ criticat, în ansamblul său, împiedică accesul liber la justiție și dreptul părților la un proces echitabil, din moment ce tocmai înlesnirea realizării acestor drepturi reprezintă scopul declarat al reglementării.

18. Stabilirea unor limite și condiții privind acordarea ajutorului public judiciar a fost determinată de posibilitatea asigurării resurselor financiare publice necesare acordării ajutorului, de realizarea unei distribuiri echitabile a ajutorului în formele prevăzute la art. 6 din această ordonanță de urgență, de prevenirea exercitării abuzive a cererii de ajutor și a prejudicierii altor categorii de persoane fizice care ar avea nevoie de susținere din partea statului și ar solicita un astfel de ajutor public judiciar, fără a se îngradi în acest mod accesul efectiv la justiție. De asemenea, dispozițiile art. 8 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 reglementează criteriile în funcție de care beneficiul ajutorului public judiciar în formele prevăzute la art. 6 din aceasta se avansează de către stat fie în întregime, fie în proporție de 50%, acestea nefiind de natură a limita accesul efectiv la justiție (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 713 din 27 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 955 din 23 decembrie 2015).

19. În ceea ce privește pretinsa neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008, Curtea a reținut că, întrucât ajutorul public judiciar în materie civilă este acordat de către stat, este firesc ca acesta să stabilească anumite condiții, precum și o procedură de urmat pentru acordarea acestui ajutor. Așadar, Curtea a constatat că furnizarea datelor și a documentelor prevăzute la art. 14 alin. (1) din actul normativ criticat a fost impusă în scopul asigurării accesului unei sfere cât mai largi de persoane la ajutorul public judiciar și a unei transparențe ridicate în acordarea acestui ajutor, precum și pentru o bună administrare a fondurilor ce au această destinație.

20. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în deciziile menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

21. În ceea ce privește aspectele relevate de autorul prezentei excepții referitoare la situația din penitenciarul unde se află cu privire la aplicarea prevederilor art. 64 alin. (1) al Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 514 din 14 august 2013, Curtea reține că acestea sunt chestiuni ce țin de aplicarea legii. Astfel, Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal prevede măsuri pentru asigurarea accesului la dispozițiile legale și documentele privind executarea pedepselor (art. 61), asigurarea exercitării dreptului la asistență juridică (art. 62), dreptul de petiționare și dreptul la corespondență (art. 63), măsuri pentru asigurarea dreptului de petiționare și a dreptului la corespondență (art. 64). Potrivit art. 64 alin. (1) și (5) din Legea nr. 254/2013, pentru asigurarea exercitării dreptului de petiționare și a dreptului la corespondență, directorul penitenciarului are obligația de a lua măsurile corespunzătoare pentru punerea la dispoziția persoanei condamnate a materialelor necesare, precum și pentru instalarea de cutii poștale în interiorul penitenciarului. Cheltuielile ocazionate de exercitarea dreptului de petiționare și a dreptului la corespondență sunt suportate, de regulă, de către persoanele condamnate. În cazul în care aceste persoane nu dispun de

mijloacele bănești necesare, cheltuielile pentru exercitarea dreptului de petiționare prin cereri și sesizări adresate organelor judiciare, instanțelor sau organizațiilor internaționale a căror competență este acceptată ori recunoscută de România și cele pentru exercitarea dreptului la corespondență cu familia, apărătorul și cu organizațiile neguvernamentale care își

desfășoară activitatea în domeniul protecției drepturilor omului sunt suportate de către administrația penitenciarului.

22. Față de cele prezentate, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, în ansamblu, precum și a prevederilor art. 14 din aceeași ordonanță de urgență urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

23. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Faur Nistor Isai în Dosarul nr. 22.538/325/2015/a1 al Judecătorei Timișoara și constată că dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, în integralitate, precum și a dispozițiilor art. 14 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătorei Timișoara și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 30 iunie 2016.

PREȘEDINTELE INTERIMAR AL CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Ionița Cochintu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 524

din 5 iulie 2016

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 511 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură civilă

Valer Dorneanu	— președinte
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Ionița Cochintu	— magistrat-asistent

neconstituționalitate, sens în care arată că dispozițiile legale criticate păstrează soluția legislativă din Codul de procedură civilă din 1865, respectiv art. 324 alin. 1 pct. 1 și art. 322 pct. 7, dispoziții care au format obiectul controlului de constituționalitate. Menționează jurisprudența Curții Constituționale în materie, spre exemplu Decizia nr. 655 din 11 noiembrie 2014 și Decizia nr. 310 din 13 iunie 2013.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Decizia civilă nr. 184 din 9 noiembrie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 1.546/1/2015, **Înalta Curte de Casație și Justiție a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 511 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură civilă**, excepție ridicată de Mihaela Chiru cu ocazia soluționării recursului declarat împotriva unei decizii de respingere a cererii de revizuire ca tardiv formulată.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** se susține, în esență, că prevederile criticate sunt neconstituționale, întrucât îngrădesc exercitarea drepturilor fundamentale, respectiv dreptul la un proces echitabil al justițiabilului care este pus în situația de a promova o cale extraordinară de atac —

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Veisa.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 511 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Mihaela Chiru în Dosarul nr. 1.546/1/2015 al Înaltei Curți de Casație și Justiție și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.800D/2015.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de

revizuirea — împotriva unei decizii pronunțate în apel ori în recurs, dar care nu este încă redactată, nu cuprinde motivele/considerentele pentru care instanța a soluționat cererea în sensul celor cuprinse în dispozitivul aceleiași hotărâri. Prin redactarea actuală a textului criticat se creează o situație vădit dificilă pentru persoanele care doresc să exercite această cale extraordinară de atac cu privire la hotărârile judecătorești, fiind nevoite să redacteze cererile de revizuire fără a cunoaște motivele pronunțării deciziei atacate. Faptul că hotărârile instanțelor judecătorești, care sunt definitive, se redactează după o perioadă lungă de timp nu poate justifica tratamentul discriminatoriu pentru fapte ce nu sunt imputabile justițiabilului. Impunerea unui termen de formulare a cererii de revizuire mai scurt decât termenul de redactare obiectivă a hotărârii instanței de judecată constituie o încălcare a drepturilor constituționale, iar o justă interpretare a prevederilor art. 511 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură civilă ar trebui să conducă la concluzia că termenul de formulare a cererii de revizuire întemeiate pe dispozițiile art. 509 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură civilă ar trebui să curgă de data comunicării hotărârii către partea interesată, iar nu de la data pronunțării acesteia, ipoteză în care, în cauza de față, cererea de revizuire ar fi formulată în termen.

6. **Înalta Curte de Casație și Justiție** opinează în sensul că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, având în vedere jurisprudența Curții Constituționale în materie. Astfel, arată că soluția legislativă consacrată de dispozițiile legale criticate s-a regăsit și în reglementarea prevăzută de art. 324 alin. 1 pct. 1 din Codul de procedură civilă din 1865 și care a constituit anterior obiectul controlului de constituționalitate.

7. Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Guvernul** arată că dispozițiile contestate păstrează soluția legislativă cuprinsă în Codul de procedură civilă din 1865 [art. 324 alin. 1 pct. 1 și 322 pct. 7] și, având în vedere jurisprudența Curții Constituționale în materie, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

9. **Avocatul Poporului** consideră că prevederile criticate sunt constituționale, deoarece nu aduc atingere principiului constituțional prevăzut la art. 21, context în care menționează că accesul liber la justiție nu înseamnă accesul la toate structurile judecătorești și la toate căile de atac. Revizuirea este un mijloc procedural de acces la o instanță superioară de control, fiind o cale extraordinară de atac de retractare, admisibilă numai în cazurile limitativ prevăzute de lege și exercitată în termenul impus de legiuitor. În plus, art. 126 alin. (2) și art. 129 din Legea fundamentală atribuie exclusiv legiuitorului prerogativa stabilirii competenței și procedurii de judecată, inclusiv a condițiilor de exercitare a căilor de atac. Mai arată că, în speță, textul de lege atacat nu consacră un caz de restrângere a exercițiului unor drepturi sau libertăți fundamentale în sensul art. 53 din Legea fundamentală, situație în care ar fi obligatorie și respectarea principiului instituit la alin. (2) al aceluiași articol.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la

prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze prezenta excepție.

12. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 511 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură civilă, republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 247 din 10 aprilie 2015, care au următorul cuprins: „(1) *Termenul de revizuire este de o lună și se va socoti: [...]*”

8. *În cazul prevăzut la art. 509 alin. (1) pct. 8, de la data rămânerii definitive a ultimei hotărâri.*”

13. În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții legale sunt invocate prevederile constituționale ale art. 21 privind accesul la justiție, art. 53 alin. (2) referitor la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți și art. 129 cu privire la folosirea căilor de atac. De asemenea, având în vedere motivarea autoarei excepției de neconstituționalitate prin care apreciază că dispozițiile criticate instituie un tratament discriminatoriu, Curtea, având în vedere Decizia nr. 1.313 din 4 octombrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 12 din 6 ianuarie 2012, reține ca temei constituțional și prevederile art. 16 alin. (1) din Constituție privind egalitatea în drepturi.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că prevederile criticate fac parte din cartea a II-a — *Procedura contencioasă*, titlul II — *Căile de atac*, capitolul III — *Căile extraordinare de atac* — respectiv recursul [prevăzut la art. 483—502], contestația în anulare [prevăzută la art. 503—508] și revizuirea [prevăzută la art. 509—513]. Astfel, potrivit prevederilor legale criticate în prezenta cauză [art. 511 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură civilă], termenul de exercitare a acestei căi de atac extraordinare, respectiv termenul de revizuire, este de o lună și se va socoti, în cazul prevăzut la art. 509 alin. (1) pct. 8, de la data rămânerii definitive a ultimei hotărâri. Aceste din urmă dispoziții legale [la care face trimitere art. 511 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură civilă] prevăd că „*revizuirea unei hotărâri pronunțate asupra fondului sau care evocă fondul poate fi cerută dacă [...] există hotărâri definitive potrivnice, date de instanțe de același grad sau de grade diferite, care încalcă autoritatea de lucru judecat a primei hotărâri;*”.

15. Curtea, analizând dinamica legislativă privind căile extraordinare de atac prevăzute ca atare în Codul de procedură civilă, constată că soluția legislativă criticată în prezenta cauză s-a regăsit și în Codul de procedură civilă din 1865 [art. 324 alin. 1 pct. 1 cu trimitere la art. 322 pct. 7], și a format obiectul controlului de constituționalitate, în raport de motivări și prevederi constituționale similare. În acest sens este, spre exemplu, Decizia nr. 353 din 2 mai 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 462 din 29 mai 2006, prin care instanța de contencios constituțional a arătat că termenul de o lună, în care se poate formula cerere de revizuire împotriva unei hotărâri judecătorești pronunțate de instanța de recurs după evocarea fondului, este socotit de la momentul pronunțării respectivei hotărâri, indiferent de momentul când partea interesată a luat cunoștință de motivele hotărârii atacate, iar acest fapt nu este de natură a încălca sau restrânge niciun drept procesual al părții.

16. Totodată, Curtea a reținut că, de principiu, hotărârea atacată prin intermediul revizuirii — cale extraordinară de atac — nu este criticată în raport de materialul dosarului existent la data pronunțării acelei hotărâri, ci numai pe baza unor împrejurări noi, necunoscute de instanța de judecată la data pronunțării. De

aceea, formularea și motivarea unei cereri de revizuire nu depind în mod direct de cunoașterea argumentării instanței care a stat la baza pronunțării hotărârii atacate și, pentru aceleași rațiuni, nu îngrădesc accesul liber la justiție al revizuentului (a se vedea în acest sens și Decizia nr. 655 din 11 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 962 din 30 decembrie 2014).

17. Mai mult, prin Decizia nr. 235 din 5 iunie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 550 din 31 iulie 2003, Curtea a reținut că obligația părților de a-și exercita drepturile procesuale în cadrul termenelor stabilite de lege reprezintă expresia aplicării principiului privind dreptul persoanei la judecarea procesului său în mod echitabil și într-un termen rezonabil, instituirea unor termene procesuale servind unei mai bune administrări a justiției, precum și necesității aplicării și respectării drepturilor și garanțiilor procesuale ale părților.

18. De asemenea, prin Decizia nr. 251 din 9 martie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 319 din 10 aprilie 2006, Curtea a statuat că, în toate cazurile în care legiuitorul a condiționat valorificarea unui drept de exercitarea sa în interiorul unui anumit termen, nu s-a procedat în sensul restrângerii accesului liber la justiție, ci exclusiv pentru a asigura cadrul legal în vederea exercitării dreptului constituțional prevăzut de art. 21.

19. Considerentele avute în vedere la pronunțarea a deciziilor menționate se aplică *mutatis mutandis* și în prezenta cauză, astfel că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 511 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură civilă, în raport cu art. 21 din Constituție, urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

20. În ceea ce privește invocarea în susținerea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 129 din Constituție, potrivit cărora „*împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii*”, Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a prevederilor criticate în raport cu aceste dispoziții constituționale este neîntemeiată, deoarece Legea fundamentală nu consacră numărul gradelor de jurisdicție ale unui proces. Pe de o parte, potrivit art. 126 alin. (2), coroborat cu art. 129 din Constituție, stabilirea căilor de atac este de competența exclusivă a legiuitorului (în acest sens, a se vedea

Decizia nr. 320 din 14 septembrie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.027 din 8 noiembrie 2004). Pe de altă parte, astfel cum s-a statuat în jurisprudența Curții Constituționale în mod constant, accesul liber la justiție nu presupune în toate cazurile accesul la toate structurile judecătorești și la toate căile de atac prevăzute de lege, deoarece competența și căile de atac sunt stabilite exclusiv de legiuitor, care poate institui reguli deosebite, în considerarea unor situații diferite (a se vedea în acest sens Decizia nr. 129 din 6 decembrie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 105 din 23 mai 1996).

21. Ca atare, având în vedere faptul că prevederile art. 511 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură civilă sunt norme de procedură, legiuitorul, în virtutea prerogativelor constituționale prevăzute la art. 61 din Constituție de unică autoritate legiuitoare a țării, coroborat cu art. 126 alin. (2) din Constituție, a adoptat norme legale care să dea expresie prevederilor art. 129 din Constituție, cât și să respecte cerințele art. 21 referitor la accesul liber la justiție și la dreptul părților la un proces echitabil.

22. Având în vedere considerentele expuse mai sus, Curtea constată că nu sunt incidente prevederile art. 53 alin. (2) din Constituție, întrucât nu s-a reținut înfrângerea sau restrângerea unor drepturi sau al unor libertăți fundamentale.

23. În ceea ce privește susținerea referitoare la pretinsul tratament discriminatoriu, Curtea reține că astfel cum a statuat, de principiu, în jurisprudența sa, violarea principiului egalității și nediscriminării există atunci când se aplică tratament diferențiat unor cazuri egale, fără să existe o motivare obiectivă și rezonabilă, sau dacă există o disproporție între scopul urmărit prin tratamentul inegal și mijloacele folosite (a se vedea Decizia nr. 107 din 1 noiembrie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 85 din 26 aprilie 1996). Or, din examinarea prevederilor criticate reiese că acestea se aplică în mod egal tuturor celor ce se află în ipoteza prevederilor art. 511 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură civilă, fără discriminări. Ca atare, critica de neconstituționalitate raportată la dispozițiile constituționale ale art. 16 alin. (1) urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

24. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Mihaela Chiru în Dosarul nr. 1.546/1/2015 al Înaltei Curți de Casație și Justiție și constată că dispozițiile art. 511 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură civilă sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică al Înaltei Curți de Casație și Justiție și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 5 iulie 2016.

PREȘEDINTELE INTERIMAR AL CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Ionița Cochintu

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR

ORDIN

privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului ROSCI0363 Râul Moldova între Oniceni și Mitești

Având în vedere Referatul de aprobare nr. 110.865 din 28 iunie 2016 al Direcției biodiversitate,

ținând cont de Decizia etapei de încadrare nr. 13 din 22 martie 2016, emisă de Agenția pentru Protecția Mediului Iași, Avizul Ministerului Culturii nr. 3.018 din 26 mai 2016, de Adresa Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale nr. 90.097/R32.250 din 31 mai 2016, de Adresa Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice nr. 74.677 din 10 august 2016 și de Adresa Direcției generale păduri nr. 28.566/E.S. din 27 iunie 2016,

în temeiul prevederilor art. 21 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 13 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 38/2015 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul mediului, apelor și pădurilor emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Planul de management al sitului ROSCI0363 Râul Moldova între Oniceni și Mitești, prevăzut în anexa nr. 1.

Art. 2. — Se aprobă Regulamentul sitului ROSCI0363 Râul Moldova între Oniceni și Mitești, prevăzut în anexa nr. 2.

Art. 3. — Anexele nr. 1 și 2*) fac parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 4. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul mediului, apelor și pădurilor,

Erika Stanciu,
secretar de stat

București, 12 august 2016.

Nr. 1.640.

---

*) Anexele nr. 1 și 2 se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 922 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul al Regiei Autonome „Monitorul Oficial”, București, șos. Panduri nr. 1.

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC
— Prețuri pentru anul 2016 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC
— Prețuri pentru anul 2016 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

